

TALE

Samråd J om arbejdsrelateret stress den 24. april 2024

11. april 2024

J.nr. 2024 - 2100

CAPA

Det talte ord gælder.

Samrådsspørgsmål J

Vil ministeren med udgangspunkt i analysen "Stress koster 55 mia. kr. om året" udgivet af Arbejderbevægelsens Erhvervsråd i samarbejde med HK den 10. marts 2024, besvare følgende spørgsmål:

- a) Hvad er ministerens holdning til analysen fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd og HK, der konkluderer, at arbejdsrelateret stress reducerer det effektive arbejdsudbud med 55.600 fuldtidsbeskæftigede, medførende et årligt velstandstab på næsten 55 mia. kr.?
- b) Anerkender ministeren, at der er et arbejdsudbudspotentiale ved at mindske stress, og er ministeren enig, at en reduktion af arbejdsrelateret stress på 20 pct. vil øge velstanden med knap 11 mia. kr., forbedre de offentlige finanser med 1,5 mia. kr. og øge det effektive arbejdsudbud med 11.000 fuldtidsstillinger, som det fremgår af analysen?
- c) Hvad vil ministeren gøre for at sikre et bedre arbejdsmiljø, der mindsker antallet af sygemeldte lønmodtagere, som enten må holde pause fra arbejdsmarkedet eller nedskalere deres arbejdstid på grund af arbejdsrelateret stress?

Spørgsmålet er stillet af Karsten Hønge (SF) og Astrid Carøe (SF).

Indledning

- Tak til Karsten Hønge og Astrid Carøe for at indkalde til samråd om arbejdsrelateret stress.
- Jeg vil også gerne sige tak til Arbejderbevægelsens Erhvervsråd og HK for at sætte fokus på en vigtig og alvorlig problemstilling med analysen.

- Arbejdsrelateret stress og psykisk arbejdsmiljø er et emne, som optager mig, og det er en høj prioritet for regeringen.
- Stress må ikke blive et vilkår i vores moderne samfundsliv. Jeg vil gerne starte en samtale om, hvordan vi kan forebygge stress. Hvordan vi kan indrette vores samfund, vores arbejdspladser og arbejdsliv på en måde, så vi undgår, at stressen rammer – og så vi er gode til at håndtere det, når det alligevel sker.

Ministerens holdning til AE's analyse

- Jeg er blevet bedt om at forholde mig til Arbejderbevægelsens Erhvervsråds analyse, som blandt andet konkluderer, at arbejdsrelateret stress medfører et årligt velstandstab på næsten 55 mia. kr.
- Jeg kan ikke vurdere de konkrete tal i analysen, og alle de forudsætninger, der ligger bag. Men jeg anerkender fuldt ud alvoren af arbejdsrelateret stress for den enkelte, for vores arbejdspladser og for hele samfundet. Og jeg er enig i, at der er samfundsøkonomiske omkostninger forbundet med arbejdsrelateret stress.
- Tal fra Arbejdstilsynet viser, at 16 pct. af

lønmodtagerne i Danmark siger, at de hele tiden eller ofte har følt sig stresset de seneste to uger, og at arbejdet er hele eller dele af årsagen.

- Det er bekymrende, at så mange mennesker har stress tæt inde på livet. Vi skal reagere og handle på det, og vi skal i særdeleshed forebygge.
- Det er klart og tydeligt, at vi hverken menneskeligt eller samfundsøkonomisk har råd til, at stress bliver et vilkår i det moderne liv og arbejdsliv.

***

- Jeg anerkender også, at der er et potentiale i at mindske arbejdsrelateret stress, og det står hævet over enhver tvivl, at der er samfundsøkonomiske konsekvenser, når personer bliver ramt af stress.
- Når stress bliver alvorligt, kan det medføre et længere sygefravær. Nogle kommer efter sygemeldingen helt eller delvist tilbage til det job, de havde før. Andre kommer måske aldrig tilbage til arbejdsmarkedet.

Hvad vil ministeren gøre?

- Det helt centrale spørgsmål, som optager både jer og mig, er, hvordan vi kan *forebygge* arbejdsrelateret stress.
- Analysen fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd kommer med et bud på, hvor meget det koster, når skaden er sket. Men vi skal også have fokus på, hvad vi kan gøre *før* skaden sker.
- Nøglen ligger i at forebygge. Her har vi et fælles ansvar. På arbejdspladsen, i samfundet, hos arbejdsmarkedets parter og hos arbejdsgiveren.
- Arbejdsgiveren har selvfølgelig et ansvar for, at arbejdsmiljøet er sikkert og sundt. Lovgivningen er klar og tydelig – også når det handler om det psykiske arbejdsmiljø.
- Vi politikere og arbejdsmarkedets parter har også et stort ansvar. For problemstillingen med stress er en bred samfundsmæssig udfordring.
- Jeg synes, at vi de seneste år har taget nogle vigtige skridt, som vi skal bygge videre på.
- Vi tog nogle vigtige skridt med arbejdsmiljøaftalen sidste år. En aftale, der blev indgået mellem alle Folketingets partier. Her

blev vi bl.a. enige om en ekstra indsats for det psykiske arbejdsmiljø.

- Det indebærer blandt andet øget formidling fra Arbejdstilsynet om arbejdet med psykisk arbejdsmiljø og fortsat kompetenceudvikling af Arbejdstilsynets tilsynsførende i forhold til psykisk arbejdsmiljø.
- Derudover arbejder Arbejdstilsynet med at optimere udtaget af virksomheder, således at de virksomheder der har den største risiko for udfordringer i det psykiske arbejdsmiljø, kan hjælpes godt på vej af et tilsyn.
- Arbejdsmiljøaftalen har desuden et stærkt fokus på at få ny viden om at forebygge arbejdsrelateret stress og at formidle viden om stress. Det skal klæde arbejdsmarkedets parter, arbejdspladserne og os politikere på til at understøtte og udvikle et godt psykisk arbejdsmiljø.
- Der er blandt andet oprettet en hotline til ledere om psykisk arbejdsmiljø, hvor man kan få hjælp og vejledning med konkrete arbejdsmiljøudfordringer.

- Derudover er Arbejdstilsynet i gang med at holde temamøder om stress, der skal udbrede viden om værktøjer til at forebygge stress.
- Vi har også igangsat en afdækning af drivkræfter og barrierer for at anvende eksisterende tilbud om lederuddannelser i psykisk arbejdsmiljø.
- Når afdækningen foreligger, skal vi drøfte den i forligskredsen.
- Med andre ord, så har vi gang i en række nye initiativer, der kan være med til at reducere stress, og det er noget, jeg fortsat vil følge nøje.
- Der er behov for fælles løsninger, hvor vi får tænkt hele vejen rundt om problemet, og hvor flere aktører er en del af samtalen – og løsningen.
- Jeg er overbevist om, at stress i høj grad også er et samfundsproblem og udtryk for nogle strukturelle udfordringer i vores moderne samfundsliv.
- Vi kommer ikke stress til livs ved at betragte det som enkelttilfælde eller ved at se på det, som noget der handler om den enkelte medarbejder og chef. Vi skal se på, hvordan vi kan indrette

vores arbejdspladser og organisationer på en sund og holdbar måde, så vi undgår, at folk bliver ramt af stress.

- Så lad os have en samtale om, hvordan vi kan blive bedre til at forebygge stress og indrette vores moderne liv på en holdbar måde, hvor vi ikke brænder ud.
- Dén samtale vil jeg gerne tage initiativ til. Jeg vil derfor indkalde forligskredsen bag arbejdsmiljøaftalen til en drøftelse af stress.
- Vi tog hul på samtalen under sidste års arbejdsmiljøforhandlinger, og jeg synes, at den er værd at fortsætte.
- Derudover vil jeg indkalde til rundbordssamtaler eller møder med relevante aktører. Det kan både være eksperter og praktikere, der ved noget om at forebygge stress og om, hvordan man kan sikre en god tilbagevenden til arbejdspladsen, hvis man alligevel bliver ramt. Det kan være med nogle af dem, der har haft stress ind på livet.
- For jeg tror desværre ikke, at der er nogen snuptagsløsninger. Jeg tror, at der er tale om et

langt sejt træk, og at en vigtig del er at få startet dialogen op.

Afrunding

- Mange mennesker bliver ramt af stress. Og det har store konsekvenser for den enkelte, arbejdsgiverne og hele vores samfundsmodel, som analysen fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd i høj grad bekræfter.
- Jeg glæder mig over, at vi hele tiden bliver klogere på, hvordan stress kan forebygges. Og denne analyse fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd er et vigtigt bidrag i den sammenhæng.
- Forhåbentlig kan det bane vejen for bedre forebyggelse.
- Tak for at sætte fokus på en vigtig dagsorden.